

DRANKAFVAL

Het watermoment

Doelgroep : 5 – 8 jaar

Op school worden heel wat gesuikerde dranken gedronken, die bovendien heel wat drankafval veroorzaken. Het kan ook anders: water is gezonder dan die zoete drankjes en indien het uit de kraan komt, wordt er zelfs helemaal geen afval geproduceerd en blijft de vuilbak leeg! Deze activiteit maakt een link tussen het water, het leven, het kind en de gezondheid zodat de leerlingen aangemoedigd worden om meer kraantjeswater te drinken en op die manier minder afval te veroorzaken. Dit wordt geconcretiseerd door een watermoment te organiseren in de klas. Zowel het leefmilieu als de gezondheid winnen erbij!

1. DOCUMENTATIE

Gratis beschikbaar bij Leefmilieu Brussel :

- Het pedagogisch dossier "Water op school"
- Het "Blauw Boek" van Belgaqua

2. VERLOOP

2.1. LEREN

- Vraag aan de leerlingen waaraan ze denken bij het horen van het woord 'water'. Noteer alle antwoorden op een bord, ingedeeld volgens verschillende categorieën: plezier maken, gezondheid, natuur, drank, de verschillende fasen, hygiëne,... Men leidt er uit af dat water overal is, water is van levensbelang.
- Deze instap kan ook gebeuren aan de hand van foto's die besproken worden: de leerkracht of de leerlingen kiezen een foto of maken een tekening die verband houdt met water. Vervolgens kan de oefening gemaakt worden uit het pedagogisch dossier "Water op school" (pg. 21) waarin getoond wordt wat de hoeveelheid water is van verschillende delen van het lichaam. Het menselijk lichaam bestaat voor 70% uit water. Op die manier ontdekken de leerlingen de noodzaak om 1,5 liter water te drinken per dag.
- Vervolgens kan hierop ingegaan worden door aan te tonen hoe men dagelijks 1,5 liter water kan drinken. Wanneer drinken ze, en wát drinken ze? Op dit moment komen argumenten naar voor zoals afval, de kwaliteit van kraantjeswater, gezondheid en het vermijden van gesuikerde dranken, ... Om een goed idee te hebben van de hoeveelheid verpakkingen die veroorzaakt wordt door drankjes, kunnen de leerlingen gedurende een hele week hun drankafval, veroorzaakt op school, verzamelen. Hiertoe kan een verzamelmoment georganiseerd worden, net voor de aanvang van de speeltijd. Op deze manier wordt het afval meteen in de blauwe zak verzameld en wordt er niets weggegooid op de speelplaats. De leerlingen zullen niet alleen de grote hoeveelheid zien die ze verzamelen, maar maken ook kennis met de diversiteit van de verschillende types van verpakkingen

2.2. ZICH ENGAGEREN

- Na overleg tussen alle leerlingen van de klas kan besloten worden om eens een hele week kraantjeswater te drinken in plaats van de zelf meegebrachte drankjes.

2.3. IETS DOEN

- Om het initiatief van de leerlingen te ondersteunen, kan een 'watermoment' ingelast worden op verschillende tijdstippen. Tijdens dit moment krijgen de leerlingen de mogelijkheid om in de klas gezamenlijk water te drinken uit herbruikbare bekertjes, en geschonken uit een waterkan.
- In sommige gevallen kan de smaak van het water wat tegenvallen. Dit kan oplossen worden door bv. het aanlengen met diksap (verschillende smaken), het filteren, citroensap toevoegen,...
- De leerlingen maken tekeningen over 'water drinken', die als herinnering opgehangen worden in de klas.

Op het niveau van de school:

- Hetzelfde initiatief kan genomen worden voor alle klassen van de school.
- Ook in de refter staan waterkannen op de tafels en worden herbruikbare bekertjes voorzien voor iedereen

2.4. EVALUEREN

- Samen met de leerlingen wordt besproken wat de waterervaringen opgeleverd hebben: wordt het 'watermoment' in de klas gewaardeerd, is het water lekker,...? Zal er vanaf nu een vaste 'waterdag' ingevoerd worden? Wordt er thuis ook meer kraantjeswater gedronken?
- Het voorstellen van de grote berg afval van drankverpakkingen die vermeden werd door gedurende een hele week water te drinken

Relevante eindtermen:

Wereldoriëntatie

De leerlingen

- 1.18: tonen zich in hun gedrag bereid om in de eigen klas en school zorgvuldig om te gaan met papier, water, afval en energie.
- 3.1: drukken in een niet-conflictgeladen situatie, eigen indrukken, gevoelens, verlangens, gedachten en waarderingen spontaan uit.
- 3.4: kunnen in concrete situaties verschillende manieren van omgaan met elkaar herkennen, erover praten en aangeven dat deze op elkaar inspelen.
- 5.3: kunnen in een kleine groep voor een welomschreven opdracht een taakverdeling en planning in de tijd opmaken.

Nederlands

De leerlingen

- 1.1: kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) de informatie achterhalen in een voor hen bestemde mededeling met betrekking tot het school- en klasgebeuren.
- 1.5: kunnen (verwerkingsniveau = structureren) de informatie op een persoonlijke en overzichtelijke wijze ordenen bij een uiteenzetting of instructie van de leerkracht.
- kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, de informatie beoordelen die voorkomt in
- 1.8 : een discussie met bekende leeftijdgenoten.
- 1.9 : een gesprek met bekende leeftijdgenoten.
- 1.10 : een door leeftijdgenoten geformuleerde oproep.
- 2.3: kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) het gepaste taalregister hanteren als ze over een op school behandeld onderwerp aan de leerkracht verslag uitbrengen.
- kunnen (verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze
- 2.5: vragen van de leerkracht in verband met een behandeld onderwerp beantwoorden.
- 2.6: van een behandeld onderwerp of een beleefd voorval een verbale/non-verbale interpretatie brengen, die begrepen wordt door leeftijdgenoten.
- 2.7: bij een behandeld onderwerp vragen stellen die begrepen en beantwoord kunnen worden door leeftijdgenoten.
- 4.2: kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) een oproep, een uitnodiging, een instructie richten aan leeftijdgenoten.
- 4.3: kunnen (verwerkingsniveau = structureren) een brief schrijven aan een bekende om een persoonlijke boodschap of belevens over te brengen.

Lichamelijke opvoeding

De leerlingen

- 1.26: kunnen klein-motorische vaardigheden in verschillende situaties voldoende nauwkeurig gedoseerd en ontspannen uitvoeren.
- 3.1: zijn bereid een opdracht vol te houden en af te werken.
- 3.2: kunnen hun eigen inspanning en die van anderen inschatten en waarderen.

Muzische vorming

De leerlingen kunnen

- 1.2: door betasten en voelen (tactiel), door kijken en zien (visueel) impressies opdoen, verwerken en erover praten.
- 1.3: beeldinformatie herkennen, begrijpen, interpreteren en er kritisch tegenover staan.
- 1.5: beeldende problemen oplossen, technieken toepassen en gereedschappen en materialen hanteren om beeldend vorm te geven op een manier die hen voldoet.
- 1.6: tactiele, visuele impressies, ervaringen, gevoelens en fantasieën op een beeldende manier weergeven.
- 5.1: beeldsignalen waarnemen zodat men opvallend goede en minder geslaagde dingen kan doorzoeken en herkennen.
- 6.1: blijvend nieuwe dingen uit hun omgeving ontdekken.
- 6.4: vertrouwen op hun eigen expressiemogelijkheden en durven hun creatieve uitingen tonen.
- 6.5: respect betonen voor uitingen van leeftijdgenoten, behorend tot eigen en andere culturen.

Sociale vaardigheden

De leerlingen kunnen

- 1.2: in omgang met anderen respect en waardering opbrengen
- 1.3: zorg opbrengen voor iets of iemand anders
- 1.4: hulp vragen en zich laten helpen
- 1.5: bij groepstaken leiding en onder leiding van een medeleerling meewerken
- 1.5: bij groepstaken leiding geven en onder leiding van een medeleerling meewerken
- 1.6: kritisch zijn en een eigen mening formuleren
- 1.7: zich weerbaar opstellen naar leeftijdgenoten en volwassenen toe door signalen die voor anderen begrijpelijk en aanvaardbaar zijn
- 3. samenwerken met anderen, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine.

